

[Arne Bertelsen.]

„Fager er lien
aldrig synes det mig
så jeg den før så fager
blege agre og nyslagne tun
— jeg vil ride hjem igen.“

Gunnar tog konsekvensen. Han red hjem igen, selv om det kostede ham livet. På islandsk hedder det Hlidarende som på dansk: sol deroppe ganger under lide. Skulle nogen ikke vide, hvad en li eller en lid er bortset fra Storlien og Halalid i Helsingborg, kan jeg oplyse, at det er en grønnende skrænt, klint eller fjeld.

Jeg har her ikke talt om lovforslagets forskningsmæssige konsekvenser, for hvis ikke enhver, som har følt sig forpligtet til at kigge over i Den arnamagnæanske Stiftelse, inden de følte sig moralsk berettiget til at stemme, og som har set de mennesker, som har ofret størstedelen af deres liv på denne forskning, og set, hvorledes der ustraffet kan lyves om den danske indsats på dette område, selv er i stand til at drage deres konklusion, er selvfølgelig yderligere diskussion med dem overflødig. De juridiske konsekvenser over for Norge, Skåne, Syd- og Mellemlesvig m. m. må man vel også kunne overse.

Det ærede medlem hr. Erik Eriksen mente ikke, at videnskabsmænd kunne udtale sig på folkets vegne, derimod nok folket — dermed menes altså folket — på videnskabsmændenes vegne. Jeg tvivler noget på, at man i dag med nogen ret kan sige, at det er folket, der står bag denne lov; ligesom jeg tvivler på, at det stod bag den nylig vedtagne valglov. Flertallet taler om billighedssynspunkter og folkelige synspunkter, medens man altså lader det juridisk-videnskabelige ude af betragtning. Der er også noget, som hedder at vinde hævde. Det kan man vinde på en marksti eller en låge f. eks. Meget dansk har i tidens løb udlændinge vundet hævde på, men på denne fællesnordiske kulturarv har sande-

lig dansk kulturliv, dansk højskole og dansk digtekunst og ikke mindst dansk forskning for længst vundet hævde. Jeg fatter ikke, at mennesker, som aldrig virkelig har levet med i dette, kan mene, at de er kompetente til at afgøre denne sag. Gør ikke som salamanderne i Karel Čapeks bog: rejs Dem og sæt Dem, når oversalamanderen siger De skal gøre det. Tænk selv. Karel Čapek begik, som man ved, selvmord, da den tids salamandre rykkede ind i Prag.

N. Chr. Christensen: Jeg deler de kritiske synspunkter, der er blevet fremsat vedrørende behandlingen af denne sag, og som er rettet mod den højtærede undervisningsminister, men jeg tror ikke, det tjener noget nyttigt formål, at vi fortsætter med at uddybe og øge de vanskeligheder, som har været til stede. Det afgørende må være, om man har det synspunkt, at de islandske håndskrifter skal gives som en gave til Island, eller om man vil modsætte sig dette; og i dag har der jo lydt flere røster om, at man skal prøve på endnu en gang at få sagen taget op til en realitetsbehandling. Der har også været fremsat det synspunkt, at det er i en højst uheldig atmosfære, folketaget vedtager de forslag, der er til behandling her, når man løber risikoen for, at kongens foged måske vil nægte udleveringen af dokumenterne. Jeg synes ikke, det tjener noget nyttigt formål at komme ind på sådanne betragtninger. Jeg tror, at også vi, der er tilhængere af, at man giver denne gave til Island, har stor respekt for det videnskabelige arbejde, der er udført, og håber, at dette videnskabelige arbejde kan fortsættes; selv om en del af håndskrifterne får et andet opbevaringssted, nemlig Island. Jeg synes, man skal være lidt varsom med at skrue sagen op i de højder, som man har prøvet på bl. a. fra videnskabens side. Det er jo klart fastslået i den udtalelse, der er sendt fra Københavns universitet, at den lovgivende magt har myndighed til at foretage vidtgående æn-